

BUNDSKRABER

Nepalesere arbejder her for 12.200 kroner om måneden

Af [Ivan Mynster](#)

Tirsdag den 30. januar 2018

Nytilkomne nepalesere arbejder i Danmark for i gennemsnit kun 12.200 kroner om måneden. Og bulgarere arbejder for en månedsløn på 14.700 kroner. Det viser de officielle tal i ny opgørelse. De lave tal er tegn på fusk og sort arbejde, mener 3F og Malerforbundet. Nepaleser beretter om 'penge under bordet'.

Fagbevægelsen sætter et stort spørgsmålstegn ved, om udlændinge i Danmark virkelig arbejder så få timer, som myndighedernes tal viser.

Foto: Asger Ladefoged/Ritzau Scanpix (modelfoto).

Når folk rejser den lange vej fra Nepal for at arbejde her, så sker det til en startløn på 12.200 kroner om måneden i gennemsnit. For 21 timers arbejde om ugen.

Det viser en ny analyse fra Arbejderbevægelsens Erhvervsråd (AE), som bygger analysen på myndighedernes løntal. Af analysen fremgår det også, at nogle nepalesere arbejder for en månedsløn helt ned i omegnen af 10.000 kroner.

Senioranalytiker hos AE **Emilie Lichtenberg** er overrasket over, at folk fra Nepal og andre lande vælger at rejse hele vejen til Danmark for at arbejde på deltid til en relativ lav løn.

Analysen fra AE viser, at nytilkomne arbejdere fra Bulgarien og Slovakiet har en gennemsnitlig ugentlig arbejdstid på 25 timer. For bulgarernes vedkommende udløser det en gennemsnitsløn på 14.700 kroner om måneden.

Det fremgår også, at hver tredje nytilkomne lønmodtager fra Østeuropa arbejder mindre end 30 timer om ugen. Hun undrer sig over det lave indberettede antal arbejdstimer.

»Vi hører, at arbejdsgiverne siger, at argumentet for at ansætte østeuropæisk arbejdskraft er, at de er arbejdsvillige og fleksible. Det vidner de her timeantal jo ikke om,« siger Emilie Lichtenberg og tilføjer:

»Derfor lyder det lidt skævt i mine ører.«

Hun lægger også vægt på, at arbejdsgiverne gennem længere tid har råbt op om, at der er behov for flere udenlandske hænder, fordi der mangler kvalificeret arbejdskraft.

»Hvis de her tal står til troende, er der jo et uforløst potentiale til stede,« siger Emilie Lichtenberg og forklarer, at arbejdsgiverne kan få endnu mere arbejdskraft i Danmark ved at forøge arbejdstiden for de nytilkomne arbejdere.

3F og Malerforbundet slår alarm

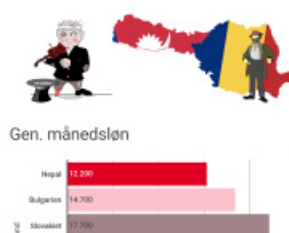
Hos fagforbundet 3F mener forbundssekretær **Henning Overgaard**, at de lave timeantal dækker over fusk med indberetningen af antallet af arbejdstimer. Han finder de løntal, som er indberettet til myndighederne, »yderst mistænkelige«.

»Hvem tror på, at en nepaleser eller bulgarer rejser hele vejen her til Danmark for at arbejde 21 til 25 timer om ugen til en løn i den størrelsesorden?,« spørger han retorisk og tilføjer:

»Min mistanke er, at de reelt arbejder mere, end det fremgår af tallene.«

Udlændingene der tjener mindst

Hvor kommer de udlændinge fra, som i gennemsnit tjener mindst, når de er nye i Danmark? Det kan man se her nedenfor.

Hele grafikken er indsat sidst i pdf'en.

Ifølge 3F kan der være tale om et maskeret forsøg på at omgå de timelønninger, som er fastsat via overenskomsterne. Henning Overgaard får opbakning fra Malerforbundets formand **Kresten Vendelboe**. Han henviser til, at Malerforbundet gennem de seneste år har oplevet en stigning i antallet af faglige sager om underbetalt udenlandsk arbejdskraft. Det skyldes ifølge formanden, at misbruget af lønmodtagere fra andre lande i dag er blevet langt mere struktureret end for nogle år siden.

Læs hele analysen fra AE her.

»Mit klare indtryk er, at der er forskel på, hvad man indberetter, og hvad der rent faktisk foregår. Der er naturligvis ikke nogle, der kommer herop fra Østeuropa for at arbejde 25 timer om ugen,« siger Kresten Vendelboe og tilføjer:

»Jeg er ikke et øjeblik i tvivl om, at det hele bunder i, at der bliver manipuleret med timetallene.«

Det fremgår af AE's analyse, at mere end tre ud af fire nytilkomne østarbejdere er ansat inden for landbrug, skovbrug, fiskeri, handel, transport og erhvervsservice blandt andet rengøring.

Nepaleser: De bliver betalt under bordet

Den 24-årige nepaleser **Milan Kharel** kom hertil i 2013. Han arbejder som kok, og er manden bag en Facebook-netværksgruppe for nepalesere, der er flyttet til landet for at arbejde eller studere. Derfor har han et indgående kendskab til de arbejdsforhold, som hans landsmænd i Danmark er underlagt.

På spørgsmålet om, hvorvidt han har kendskab til, at der snydes med arbejdstiden, svarer Milan Kharel på engelsk:

»Jeg har hørt om folk, der bliver betalt under bordet. Jeg tror ikke, at de kun får betaling for 21 timer, hvis de i virkeligheden arbejder mere end det. Men jeg tror, at nogle af dem bliver betalt under bordet,« siger han og forklarer, at de korte arbejdstider i nogle tilfælde også kan skyldes, at de nepalesiske lønmodtagere har svært ved at finde et fuldtidsjob.

Da Milan Kharel ankom til Danmark fandt han hurtigt et arbejde som motorvejsarbejder til 95 kroner i timen før skat. Han mener, at det er et stort problem, at nogle arbejdsgivere ser stort på nepalesernes løn- og arbejdsvilkår. Efter hans opfattelse er det især vikarbureauer og entreprenører, som udnytter nepalesernes »sårbare« position på arbejdsmarkedet til at presse deres løn- og arbejdsvilkår i bund.

»De fleste nepalesiske arbejdere er ikke medlemmer af en fagforening. Så der er ikke nogle, som kæmper deres sag. Hvis de mister deres job, så mister de måske retten til at blive i Danmark. Derfor er de i fare for at blive udnyttet af deres arbejdsgivere,« siger Milan Kharel.

Fagforbund: En unfair konkurrence

3F og Malerforbundet advarer om, at misbruget af udenlandske arbejdere er med til at skævvride konkurrencen mellem landets virksomheder. Kresten Vendelboe forklarer, at de malerfirmaer, som følger spillereglerne, halter efter i konkurrencen med underbetalte udlændinge.

»De kan ikke konkurrere med virksomheder, der betaler deres udenlandske ansatte en løn på 80 til 110 kroner i timen. Når en dansk lønmodtager som minimum skal have omkring 130 kroner i timen, så er de fuldstændig udelukket fra at kunne konkurrere med den underbetalte udenlandske arbejdskraft,« siger Kresten Vendelboe.

Henning Overgaard deler den vurdering. Han ser det som udtryk for løndumping, når virksomheder snyder med de indberettede arbejdstimer.

»Det er et kæmpe problem. Ikke bare for vores løn- og arbejdsvilkår, men for hele vores samfund. Det betyder, at man betaler lønninger, som er markant lavere end standarden i Danmark,« siger han og tilføjer:

»Det betyder også, at vi bliver snydt for skatteindtægter, der skal finansiere den fælles velfærd, som vi alle sammen nyder gavn af, når vi afleverer vores børn i institutioner eller sender dem i folkeskole.«

Ekspert: Snyd kan ikke udelukkes

På forskningscenter for Arbejdsmarkeds- og Organisationsstudier (FAOS) ved Københavns Universitet sidder centerleder, **Søren Kaj Andersen**, som er en landets førende eksperter i arbejdsmigration. Han vil ikke afvise, at der snydes med indberetningen af arbejdstid.

»Det kan meget vel være, at noget sådant foregår. Men jeg tror også, at der er nogle, som har svært ved at få det antal timer, som de gerne vil have. De løser nogle opgaver, som skal udføres i løbet af nogle få timer hen over dagen,« siger han og forklarer, at det eksempelvis gælder en del rengøringsarbejde og småjob inden for hotel- og restaurationsbranchen, hvor der ofte er et begrænset antal timer.

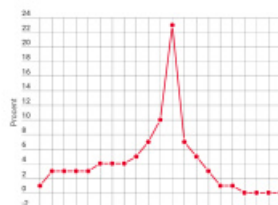
Søren Kaj Andersen påpeger, at det via FAOS's tidligere analyser er kommet frem, at en del nytilkomne lønmodtagere fra Østeuropa har svært ved at skaffe arbejdstimer, der svarer til en fuldtidsstilling.

»Når vi ser, at de generelt har få timer, så er der både gode og dårlige forklaringer på det. De gode er, at de i nogle brancher har svært ved at komme op på fuldtid. Men det kan også være, at man ikke skal stole på, at der indberettes et korrekt antal timer,« siger han og tilføjer:

»Det skal jeg ikke kunne udelukke.«

Mange østarbejdere arbejder under 37 timer om ugen - på papiret

I figuren kan du se det gennemsnitlige antal arbejdstimer pr. uge for nytilkomne udenlandske arbejdskraft fra Bulgarien, Polen, Rumænien, Ungarn, Letland, Litauen, Ukraine og Slovakiet.

Hele grafikken er indsat sidst i pdf'en.

Danske bagmænd i fagforbunds søgelys

3F mener, at en række danske mellemmand er med til at organisere udnyttelsen af udenlandske arbejdere fra Østeuropa og Asien. Det har ifølge Henning Overgaard til formål at dumpe lønningerne på det danske arbejdsmarked på forskellige måder.

»Det er udenlandske virksomheder, der bliver brugt som underentreprenører til at sløre nogle af de her ansættelseskonstruktioner. Men de er så godt inde i, hvordan tingene foregår i Danmark, at det reelt tyder på, at der er herboende bagmænd, som er med til at organisere, rådgive og hjælpe dem,« siger Henning Overgaard og tilføjer:

»Der skulle man måske kigge på, om der nogle personer i den danske advokatstand, som er ude i et grimt formål her.«

Malerforbundet bakker synspunkterne op. Kresten Vendelboe ser et mønster, hvor navngivne danske bagmænd opretter nye malervirksomheder, som systematisk underbetaler deres udenlandske arbejdere.

»Der står nogle bestemte personer bag nogle virksomheder, hvis navne får det til at blinke rødt hos os. Det er ikke udenlandske entreprenører, som finder af ud det her af sig selv. Der er nogle danske mellemænd og hovedentreprenører, som sørger for, at det her overhovedet kan lade sig gøre,« siger Kresten Vendelboe.

Sådan er opgørelsen lavet

Arbejderbevægelsens Erhvervsråd (AE) har i analysen undersøgt lønindkomst og arbejdstid for nytilkomne udenlandske lønmodtagere i Danmark.

Gruppen defineres i undersøgelsen som personer over 18 år med en positiv lønindkomst, der i 2015 havde været i Danmark i mere end en måned og mindre end et år.

Studerende er ikke med i undersøgelsen. Det samme gælder personer på kortere ophold og pendlere, der ikke er registreret som indvandrere.

Der er kun medtaget udenlandske lønmodtagere fra lande, hvorfra der er kommet over 200 lønmodtagere i løbet af 2015.

Lønindkomst og arbejdstid er baseret på beskæftigelse i 2015.

Arbejdsgivere: Der er omfattende kontrol

Hos Dansk Arbejdsgiverforening (DA) mener chefkonsulent **Jens Troldborg** ikke, at der er noget mistænkeligt ved, at en del nytilkomne lønmodtagere fra Østeuropa har en relativ lav arbejdstid. Han henviser til, at mange almindelige danske lønmodtagere også arbejder på deltid.

»Jeg er enig i, at nepalesere nok ikke tager hjem engang imellem, men det er sandsynligt, at nogle af østeuropæerne kun arbejder tre ud af fire uger i Danmark. Derfor kan de have et lavere timeantal. Det kan også være, at de har et arbejde, hvor der ikke er så mange arbejdstimer,« siger han og tilføjer, at tallene vidner om, at der er et potentiale for at øge gruppens arbejdstid.

Jens Troldborg forklarer, at der efter hans opfattelse er en grundig kontrol med misbrug af udenlandsk arbejdskraft.

»Ved kontrolbesøg finder man ikke særligt mange eksempler på snyd, så det er alt for voldsomt at drage den konklusion. Hvis der er snyd på området, og folk har en viden om det, så skal det indrapporteres til myndighederne,« siger han og tilføjer:

»Vi er på ingen måde interesserede i, at der er en unfair konkurrence på arbejdsmarkedet,« siger Jens Troldborg.

På spørgsmålet om, hvorvidt DA finder det mistænkeligt, at nepalesere er rejst den halve klode rundt for at arbejde 21 timer om ugen til en løn på 12.200 kroner om måneden, svarer Jens Troldborg:

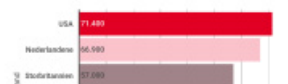
»Det virker påfaldende, at den gruppe skulle stikke så meget ud fra de andre, men det er svært at se, hvad deres opholdsgrundlag er ud fra analysen.«

Udlændingene der tjener mest

Hvor kommer de udlændinge fra, som i gennemsnit tjener mest, når de er nye i Danmark? Det kan man se her nedenfor.

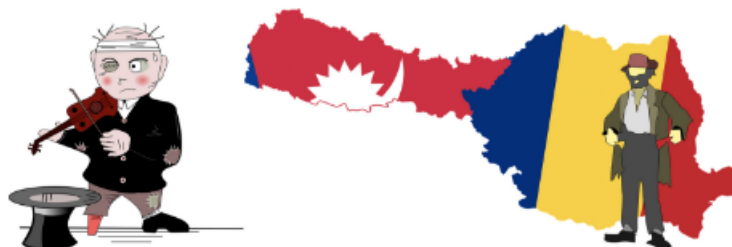
Gen. månedsløn

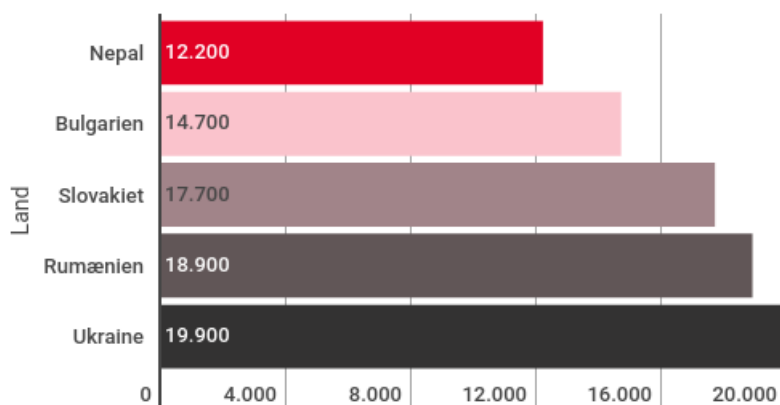
Hele grafikken er indsat sidst i pdf'en.

Udlændingene der tjener mindst

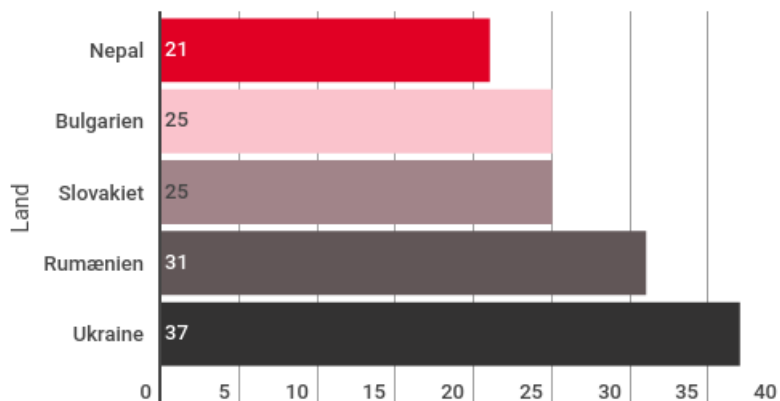
Hvor kommer de udlændinge fra, som i gennemsnit tjener mindst, når de er nye i Danmark? Det kan man se her nedenfor.

Gen. månedsløn

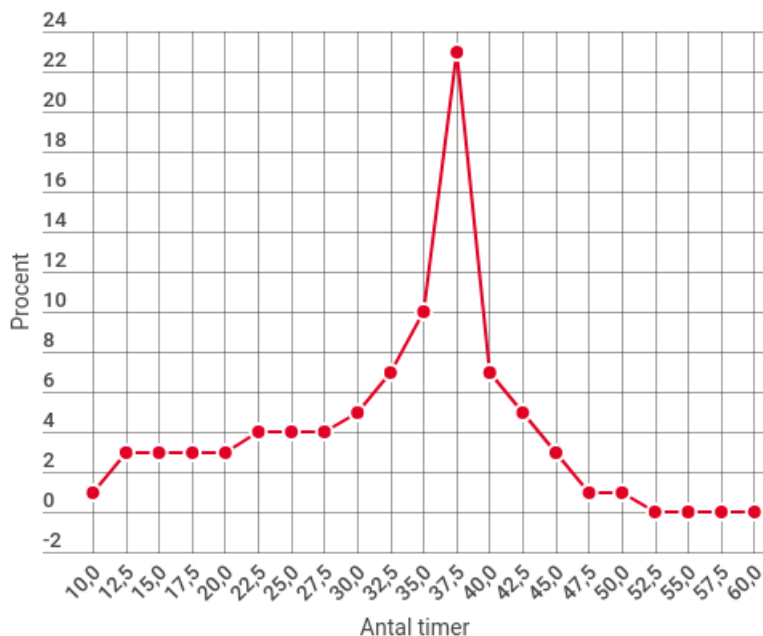
Gen. indberettede arbejdstimer/ugen

Kilde: Arbejderbevægelsens Erhvervsråd på baggrund af Danmarks Statistiks registre, e-indkomst og DREAM.
Se hele oversigten ved at klikke [her](#).

Mange østarbejdere arbejder under 37 timer om ugen - på papiret

I figuren kan du se det gennemsnitlige antal arbejdstimer pr. uge for nytillkomne udenlandsk arbejdskraft fra Bulgarien, Polen, Rumænien, Ungarn, Letland, Litauen, Ukraine og Slovakiet.

Kilde: Arbejderbevægelsens Erhvervsråd på baggrund af Danmarks Statistiks registre, e-indkomst og DREAM.

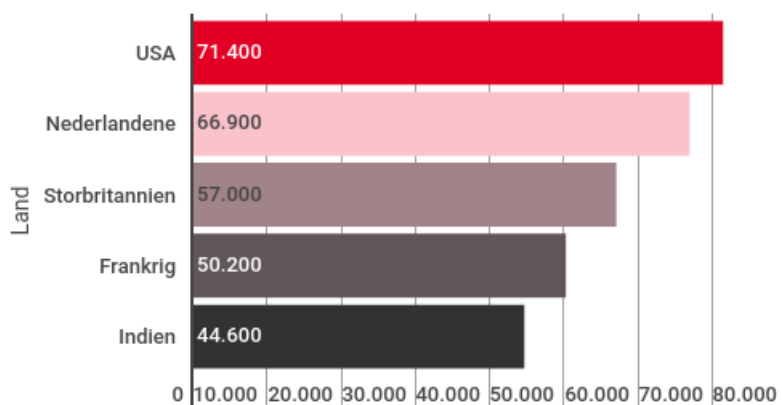
UGEBREVET **A4**

Udlændingene der tjener mest

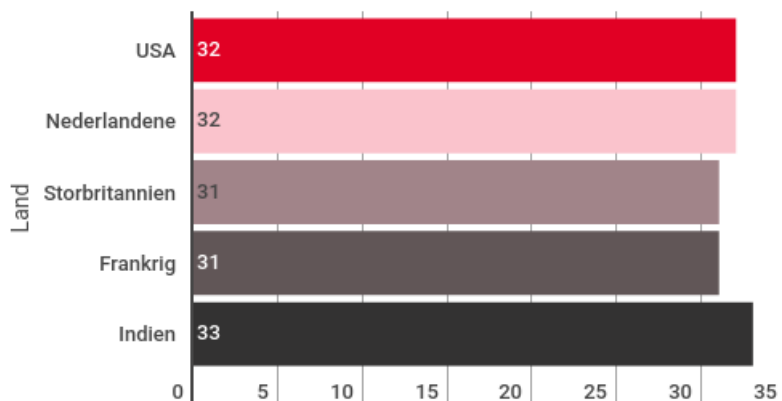
Hvor kommer de udlændinge fra, som i gennemsnit tjener mest, når de er nye i Danmark? Det kan man se her nedenfor.

Gen. månedsløn

Gen. indberettede arbejdstimer/ugen

*Kilde: Arbejderbevægelsens Erhvervsråd på baggrund af Danmarks Statistiks registre, e-indkomst og DREAM.
Se hele oversigten ved at klikke [her](#).*